DOBAI PÉTER

Kätchenthum! — Katalinság! *Katinkaság!* Szent Gellért fürdő! Csongrád! Veszprém! Bécs! A Tisza-partok! A Körös-torok! 1964!—1968!

„Csak hallanám örökké hangodat:
Elfeküdném a koporsóban, élve,
Behúnyt szemekkel, némán, mozdulatlan,
Sötét, hideg sírbolt alatt,
Örökkön örökké,
Világok kezdetétől egyik
Ítéletnaptól másikig...”

Csapongás, I. Vajda János, 1862

„Ha eljövend a búcsú-óra,
Ha majd e szív végsőt dobog,
A percben, mely létem kioltja,
Majd akkor is rád gondolok.”

„És jól tudom, előre látom,
Mi bú, öröm van itt ezen
S az ismeretlen túlvilágon:
Egyszerre mind átérezem.”

Utolsó dal, Ginához, Vajda János

„Hittem, hogy lesz idő, midőn megösmersz
S helyet cserél bennünk a fájdalom;”

„A múltból fölmerül egy pillanat,
Mint óceánból elsüllyedt sziget;”

Harminc év után, Vajda János

Te a régi lángot álmodd,
azt a régit, az első *tüzet,*
azt, amikor az aranykor elégett,
amikor életeinkben *föllobbanhatott*
és minket is eleven elégetett!
Az első, legelső nyarat álmodd,
s ami előtte élt: *azt a tavaszt:*
e z e r k i l e n c s z á z -
h a t v a n n é g y e t ! 1964-et!
Ne ezeket a mai, mostani, homályhoz
oly közeli és élesárnyék-határos
életfélénk fél-fényeket álmodd,
ne ezeket emlékezdd, *ne ezeket*
tükrözze a te jeltűz őrző szemed!
Ne! Soha! Életfogytiglan ne a múlást,
hanem az első, a legelső j e l e n t ,
— — — — igen, bátran: a kezdeteket! — —
Te, Käthe, azt a régen ellobbant, de „betelt”
lángsort lássad, amíg csak élsz, amíg csak élek,

amíg mi magunk adhatunk nevet egymásnak és annak
a Tisza-parti, Körös-torkolati
1964-es nyárnak:
mintha a valóságnak is, mintha a világnak!

Olasz tengerparti táj teliholddal

Johann Wolfgang Goethe akvarellje

„... titokzatos hűség önmagunkhoz..."
Goethe

Az örökzöld, téltelen *latin tájban,*
a Hold bolygó ezüstjének visszfényében alvó öbölre,
a baloldali képhatáron egy királyciprus koronája
dől, szinte egy álomképet rajzolva a víz virrasztó ércébe.

A rejtélyes öböl túlpartján az ókori római élet romjai:
egy vízvezeték megtört-íves, súlyos pillér-sora,
az Itáliát-járó Goethe akvarelljén tisztán lehet látni,
hogy csak egy északi férfi, Frankfurt am Main fia

festette ezt a komor, „erlkönigi", éjféli idillt,
amelybe a nyílttenger *felől, hogy megtörik tömegétől az öböl:*
egy belső szemhatáron: feketén robban az ezüstfénybe egy szirt.

Weimar ... *a miniszter Goethe, a FAUST, a* Farbenlehre ...
igen, Egmont *vére ... de az a sziklasziget minden zöldet megöl —*
és mégis!—: valami születő-vénuszi makacsul megmarad élni *és* élve*!*

Versek a *Vitorlák emléke* és a *Delejtű* ciklusokból

Karl Schmidt-Rottluf:

Világítótorony a Balti tengeren, 1913

A szinek, a születő szinek délről támadó
dinamit-robbanása után: forró sugarakban
fürdik és pihen a dünék és sziklák sziluettje
alatt kirajzolódó komor, borongós Balti-partvonal.
A világítótornyot déli-égövi, itt-ott trópusi
virágtűzbe borult fák takarják, mintha süllyedne

az északi égbolt és távol: örökzöldben lángol
egy képzelt *látóhatár,*
nem az igazi horizont, csak önkényes képkeret!
A festő merészen tévedett, Észak s a balti táj
soha nem volt ilyen, nem szikrázott, nem égett
ilyen boldog, vad, déli szinekben, mint ezen a képen,
ezen a festményen. — — — — — — — — — — —
S mégis, — egy festett képen legalább — most a borús
Baltikumot is kiszabadítja az örök-ködökből, az ólmos
felhő-alakzatok alól, a sugarak átvilágítják a sirályokat!
— — — —
De csak festmény-káprázat ez! Itt, az északi partokon
nincsenek ágávék, nincsenek oleánderek, nincsenek
ciprusok, nincsenek királypálmák! És szürkék *a sugarak!*
És túl a dünéken, túl a zátonyokon, túl a sziklákon,
túl a mólókon, túl a halászbárkák során — — — — — —
s túl a világítótornyon: a tél, a jég, a köd: hármashatár!

GITI, Mangália, Fekete-tenger, 1979

„Most önkéntelenül felszakadtak
belőle egy vers sorai, telve
bánatos szíve minden kínjával:

Gyászban Tekonát
Elsiratom, s Mijagit,
A hitvesemet,
Zokogom: bánatom már
Örökre kettős lesz . . ."

Igaz, elég gyatra vers ez, de fogyaté-
kossága is költőjének feldúlt
lelkiállapotáról vall.", *Ueda Akinari,*
Eső és Hold meséi, Elhagyott mezei lak

Testének rejtőző rejtélye:
leányalakban vad és vadon
fiúerők, fiúvonások, fiúalak:
volna ő alvó Adonisz-kísértet?
Sokáig néztem őt a tengerparton,
teste, mintha puma, párduc, gepárd,
leopárd vagy ágról ugró vadmacska volna,
de delfin is tombolna sellői testének
ismeretlen idegeiben — — — — — —
Sudaras alakjának bambusza! királypálmája,
mégis valami ősi, boldog növényi létezést
visz bele az állatiba, az emberibe, a nőibe!
S átsudarazza-átsugározza összes lényének
ragyogó rejtényét: az állatit, az emberit
és az ősi n ő i t !
Céltiszta test! Ragadozó Angyal! Titokzatos
futár, akit nem-állít-meg se sorompó, se határ!